

Onderwerp

Uitvoering motie 'dubbele verkiezingen in één jaar'

Doel van deze mededeling:

De staten informeren over de reactie van de minister van BZK op de statenmotie van 9 oktober 2013 over de 'dubbele verkiezingen in één jaar'.

Toezegging/motie/amendement:

Het betreft de motie van de staten van 9 oktober 2013 (1545541).

Inleiding:

Op initiatief van D66 hebben de staten op 9 oktober 2013 een motie aangenomen waarin het college wordt gevraagd de minister van BZK mee te delen dat de provincie Flevoland zich aansluit bij het verzoek aan de minister van BZK om de Kiesraad advies uit te laten brengen om bij een eventuele provinciale herindeling het probleem te ondervangen dat binnen één jaar twee provinciale verkiezingen worden gehouden.

Het college heeft deze motie bij brief aan de minister van BZK van 30 oktober uitgevoerd. De minister heeft hierop bij brief van 16 december 2013 gereageerd.

Mededeling:

Bij brief van 16 december 2013 heeft de minister van BZK gereageerd op het verzoek van Flevoland om de Kiesraad om advies te vragen om dubbele statenverkiezingen binnen één jaar te voorkomen. De minister heeft op gelijke wijze gereageerd op het gelijkkluidende verzoek vanuit Utrecht.

In zijn brief geeft de minister aan dat het naar zijn mening niet in de rede ligt om de Kiesraad ter zake om advies te vragen omdat de vraag naar eventuele alternatieven voor de dubbele verkiezingen een kwestie is van weging en beoordeling van de (on)mogelijkheden die er staatsrechtelijke gezien zijn. Volgens de minister is die weging en beoordeling geen taak voor de Kiesraad, maar is dat aan de regering en het parlement. De minister verwijst voor de motivering van zijn keuze naar zijn eerdere brief aan de Tweede Kamer van 3 juli 2013 en het algemeen overleg van 5 november 2013.

Het vervolg

De motie is in de staten breed gesteund. Het college is het eens met de vraagtekens die de staten zetten bij de planning van het ministerie van BZK voor de statenverkiezingen voor de te vormen Noordvleugel. Het college heeft in 2013 hiervoor ook aandacht gevraagd bij de Eerste en Tweede Kamer. Met uw instemming zal dit punt van de 'dubbele verkiezingen in één jaar' vanwege de te voorzien nadelen en knelpunten ook het komend jaar één van de belangrijke aandachtspunten zijn in de lobby en belangenbehartiging van Flevoland in Den Haag.

Ter inzage in de leeskamer

Niet van toepassing.

Verdere informatie

1. Brief van de minister van BZK van 16 december 2013 (1574921)
2. Motie van PS van 9 oktober 2013 (1545541)
3. Brief college aan BZK van 30 oktober 2013 (1547961)
4. Brief BZK aan TK van 3 juli 2013 (1550854)

Registratienummer

1575033

Datum

14 januari 2014

Auteur

E.M. Strating

Afdeling/Bureau

KBJZ

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Witteman, M.

Lijst ingekomen stukken

Provinciale Staten

29 januari 2014

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

College van gedeputeerde staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

DGBK / BDF
Ontwikkeling Bestuurlijke
Organisatie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
Sabine de Kroon

T 06 5288 5306
sabine.kroon@minbzk.nl

Datum 16 december 2013
Betreft Uw brief d.d. 30 oktober 2013

Kenmerk
2013-0000766705

Uw kenmerk

Geacht college,

In uw brief van 30 oktober jl. vraagt u aandacht voor de motie van provinciale staten van Flevoland waarin de staten hun steun uitspreken voor de motie van provinciale staten van Utrecht inzake het raadplegen van de Kiesraad over de vraag hoe bij een eventuele provinciale herindeling het probleem kan worden ondervangen dat in de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht binnen één jaar tweemaal verkiezingen worden gehouden voor provinciale staten. In de motie wordt verwezen naar de provinciale staten- en Eerste Kamer verkiezingen in 1983, die zouden zijn uitgesteld om dubbele verkiezingen te vermijden.

Zoals ik in mijn brief van 3 juli jl. naar aanleiding van de motie-Schouw (Kamerstukken 33047, nr. 20) heb opgemerkt, heb ik ook oog voor de geuite bezwaren tegen kort opeenvolgende statenverkiezingen. Voor de praktische bezwaren en zorgen die uw provinciale staten over dit aspect hebben geuit, heb ik begrip. Het organiseren van opeenvolgende verkiezingen is zowel op provinciaal als gemeentelijk niveau een intensieve taak waar het nodige bij komt kijken. Voorts realiseer ik mij dat opeenvolgende verkiezingen tevens extra inspanningen van de betrokken politieke partijen met zich mee brengen.

U verzoekt mij om alsnog advies te vragen aan de Kiesraad, omdat u constateert dat dit bij de beantwoording van de motie-Schouw achterwege is gebleven. De Kiesraad heeft ingevolge artikel A 2 van de Kieswet tot taak de regering en de beide Kamers der Staten-Generaal van advies te dienen in uitvoeringstechnische aangelegenheden die het kiesrecht of de verkiezingen betreffen.

Daarvan is in dit geval geen sprake. Bij de beantwoording van de vraag naar de mogelijke alternatieven voor opeenvolgende statenverkiezingen is het van belang in kaart te brengen welke alternatieven juridisch mogelijk zijn. In mijn eerdergenoemde brief van 3 juli ben ik ingegaan op de mogelijke alternatieven voor de tussentijdse statenverkiezingen in verband met de vorming van de provincie Noordvleugel. Daarin heb ik de ruimte voor alternatieven, die voor het ondervangen van de eenmalig kort opeenvolgende statenverkiezingen worden beheerst door de grondwettelijke koppeling tussen de Eerste Kamer en de provinciale staten verkiezingen, uiteengezet. Vervolgens moeten de verschillende alternatieven gewogen en beoordeeld worden. Die weging en beoordeling kan, mede gelet op de wettelijke taakopdracht, niet van de Kiesraad worden gevraagd.

Dat is een taak van de regering en het parlement. Een adviesvraag aan de Kiesraad over mogelijke alternatieven voor opeenvolgende statenverkiezingen ligt naar mijn oordeel dan ook niet in de rede. Dit standpunt heb ik ook verwoord in het Algemeen Overleg Verkiezingsaangelegenheden in de Tweede Kamer van 5 november jl.

Datum

16 december 2013

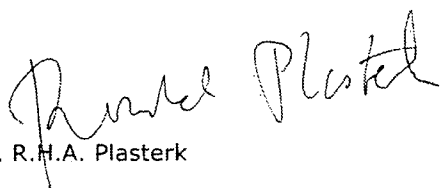
Kenmerk

2013-0000766705

Tot slot wijs ik erop dat de constatering in de motie van uw provinciale staten met betrekking tot de grondwetsherziening van 1983 ten onrechte uitgaat van de veronderstelling dat de zittingsduur van alle staten destijds is verlengd om te voorkomen dat er dubbele statenverkiezingen zouden plaatsvinden. Deze verlenging strekte ertoe te voorkomen dat de gemeenteraadsverkiezing en de statenverkiezing in hetzelfde jaar zouden plaatsvinden.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

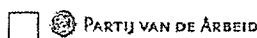
dr. R.H.A. Plasterk

MOTIE

Artikel 80 van Reglement van Orde Provinciale Staten van Flevoland

Ingediend door:

 ChristenUnie

Onderwerp:

Verzoek aan Kiesraad om toets van tweemaal verkiezingen in 2015

(in te vullen door griffier)

Motie nr.:

①

Agendapunt:

74

Onderwerp Statenvoorstel: Concept zienswijze Flevoland

Nummer Statenvoorstel: 1532797

Aan de voorzitter van
Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland
in vergadering bijeen op 9 oktober 2013

Constaterende dat

- op 17 juni 2013 de Minister van Binnenlandse Zaken het herindelingsontwerp en wetsvoorstel tot samenvoeging van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland heeft gepubliceerd
- het wetsvoorstel onder meer voorziet in het twee maal houden van provinciale verkiezingen in het jaar 2015, in het gebied van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland
- niet blijkt uit de brief van minister Plasterk aan de Tweede Kamer d.d. 3 juli 2013 'alternatieven voor dubbele statenverkiezingen' n.a.v. 'motie Schouw' dat hij de Kiesraad heeft geraadpleegd
- deze brief geen beter alternatief geeft dan dubbele verkiezingen
- bij de grondwetswijziging van 1983 de Provinciale Staten- en Eerste Kamerverkiezingen een jaar uitgesteld werden om dubbele verkiezingen te vermijden (de zittingstermijn werd toen 1982-1987)

Overwegende dat

- kiesgerechtigden dan twee keer in korte tijd naar de stembus moeten worden bewogen en dit dubbele kosten met zich meebrengt

- de consequenties van de korte zittingsduur tussen twee verkiezingen voor de (kwaliteit van) bemensing van volksvertegenwoordiging en bestuur
- de korte zittingsduur leidt tot stilstand van besluitvorming en bestuur
- dit gevolgen heeft voor de provinciale democratie
- dit ook gezien de praktische uitvoerbaarheid en financiële consequenties niet wenselijk is voor politieke partijen
- De Provincie Utrecht de minister van Binnenlandse Zaken per brief vraagt de Kiesraad advies uit te laten brengen om bij een eventuele provinciale herindeling het probleem te ondervangen van twee provinciale verkiezingen binnen één jaar

Verzoeken het college van Gedeputeerde Staten

- per brief de minister van Binnenlandse Zaken mede te delen dat Flevoland zich aansluit bij het verzoek van Provincie Utrecht om de Kiesraad advies uit te laten brengen om bij een eventuele provinciale herindeling het probleem te ondervangen van twee provinciale verkiezingen binnen één jaar

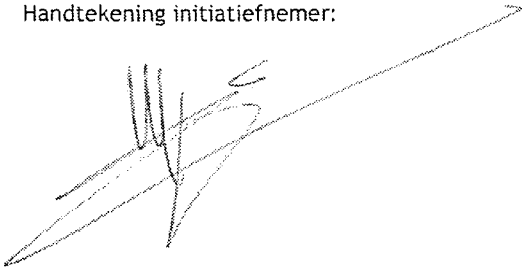
aan de minister

en gaat over tot de orde van de dag.

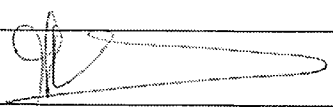

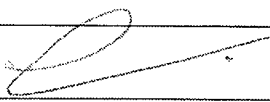

Naam initiatiefnemer:

M.A. Rijsberman, D66

Handtekening initiatiefnemer:

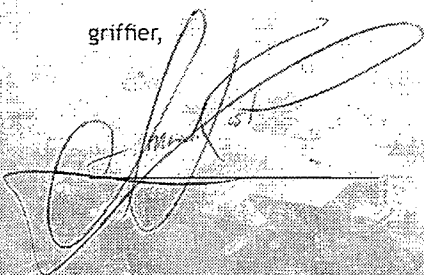
De motie wordt ondersteund door:

PARTIJ	NAAM ONDERTEKENAAR	HANDTEKENING
		
 PARTIJ VAN DE ARBEID		
 <small>PARTIJ VOOR DE VERBODEN</small>		
		
SP.	Anie Sluizenberg	
		
ChristenUnie		
 GROENLINKS <small>ZIJN ER TOEGEGANGEN</small>		
 SGP <small>Stichting Gereformeerde Partij</small>	JN Simons	
 50 PLUS	Erik Boshuizen	
		

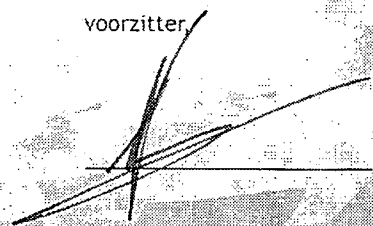
Stemverhouding	Voor	Tegen
Totaal		
VVD	9	-
PvdA	5	-
PVV	-	5
CDA	3	-
SP	2	-
D66	4	-
ChristenUnie	3	-
GroenLinks	1	-
SGP	1	-
50PLUS	1	-
PvdD	1	-
De motie is: <i>aangenomen</i>		

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van *9 oktober 2013*

griffier,

voorzitter,

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265

Fax
(0320)-265260

E-mail
provincie@Flevoland.nl

Website
www.flevoland.nl

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Verzenddatum
30 oktober 2013

Bijlagen
1

Uw kenmerk

Ons kenmerk
1547961

Onderwerp
Motie Provinciale Staten

Geachte minister,

Op 9 oktober 2013 hebben Provinciale Staten van Flevoland de zienswijze van de provincie Flevoland vastgesteld op het kabinetsvoorstel tot samenvoeging van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland.

Tijdens deze vergadering hebben Provinciale Staten een motie aangenomen waarin de staten hun steun uitspreken voor de motie van Provinciale Staten van Utrecht van 30 september 2013 om u te verzoeken de Kiesraad te raadplegen over de vraag hoe bij een eventuele provinciale herindeling het probleem kan worden ondervangen dat in de drie betrokken provincies binnen één jaar tweemaal verkiezingen worden gehouden voor Provinciale Staten. Het college van Gedeputeerde Staten van Utrecht heeft conform de statenmotie dit verzoek bij brief van 8 oktober jl. aan u voorgelegd.

Provinciale Staten van Flevoland sluiten zich aan bij het verzoek van de staten van Utrecht. Provinciale Staten van Flevoland hebben ter onderbouwing van hun motie onder andere gewezen op de dubbele kosten van verkiezingen in zo korte tijd achter elkaar, de mogelijke gevolgen voor de (kwaliteit) van de bemensing van volksvertegenwoordiging en bestuur en de praktische uitvoerbaarheid en financiële consequenties voor de politieke partijen.

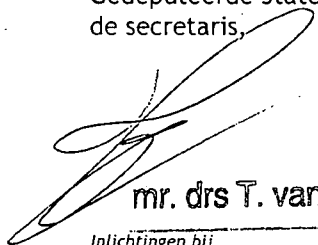
In de motie wordt aangegeven dat uit uw brief van 3 juli 2013 (naar aanleiding van de motie Schouw) niet blijkt of u de Kiesraad over het onderhavige punt heeft geconsulteerd. De motie wijst erop dat de Provinciale Staten- en Eerste Kamerverkiezingen in 1983 een jaar werden uitgesteld om dubbele verkiezingen te vermijden. Een afschrift van de motie treft u bijgaand aan.

Met deze brief geven wij gehoor aan de motie van onze staten. Wij zien uw reactie en het advies van de Kiesraad met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

mr. drs T. van der Wal

L. Verbeek

Intlichtingen bij
mr. E.M. Strating

Doorkiesnummer
0320-265279

Bezoekadres
Visarenddreef 1
Lelystad

01 NOV. 2013

MOTIE

Artikel 80 van Reglement van Orde Provinciale Staten van Flevoland

Ingediend door:

☐	☐	☐ ChristenUnie	☒
☐	☒ SP	☐	☐
☐	☒ D66	☒	

Onderwerp:

Verzoek aan Kiesraad om toets van tweemaal verkiezingen in 2015

(in te vullen door griffier)

Motie nr.: ①

Agendapunt: 74

Onderwerp Statenvoorstel: Concept zienswijze Flevoland

Nummer Statenvoorstel: 1532797

Aan de voorzitter van
Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland
in vergadering bijeen op 9 oktober 2013

Constaterende dat

- op 17 juni 2013 de Minister van Binnenlandse Zaken het herindelingsontwerp en wetsvoorstel tot samenvoeging van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland heeft gepubliceerd
- het wetsvoorstel onder meer voorziet in het twee maal houden van provinciale verkiezingen in het jaar 2015, in het gebied van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland
- niet blijkt uit de brief van minister Plasterk aan de Tweede Kamer d.d. 3 juli 2013 'alternatieven voor dubbele statenverkiezingen' n.a.v. 'motie Schouw' dat hij de Kiesraad heeft geraadpleegd
- deze brief geen beter alternatief geeft dan dubbele verkiezingen
- bij de grondwetswijziging van 1983 de Provinciale Staten- en Eerste Kamerverkiezingen een jaar uitgesteld werden om dubbele verkiezingen te vermijden (de zittingstermijn werd toen 1982-1987)

Overwegende dat

- kiesgerechtigden dan twee keer in korte tijd naar de stembus moeten worden bewogen en dit dubbele kosten met zich meebrengt

- de consequenties van de korte zittingsduur tussen twee verkiezingen voor de (kwaliteit van) beïnvloeding van volksvertegenwoordiging en bestuur
- de korte zittingsduur leidt tot stilstand van besluitvorming en bestuur
dit gevolgen heeft voor de provinciale democratie
- dit ook gezien de praktische uitvoerbaarheid en financiële consequenties niet wenselijk is voor politieke partijen.
- De Provincie Utrecht de minister van Binnenlandse Zaken per brief vraagt de Kiesraad advies uit te laten brengen om bij een eventuele provinciale herindeling het probleem te ondervangen van twee provinciale verkiezingen binnen één jaar

Verzoeken het college van Gedeputeerde Staten.

- per brief de minister van Binnenlandse Zaken mede te delen dat Flevoland zich aansluit bij het verzoek van Provincie Utrecht om de Kiesraad advies uit te laten brengen om bij een eventuele provinciale herindeling het probleem te ondervangen van twee provinciale verkiezingen binnen één jaar

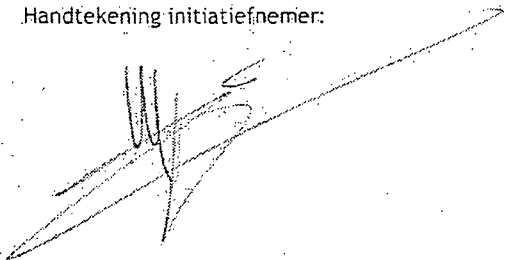
aan de minister

en gaat over tot de orde van de dag.

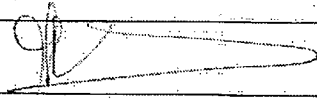

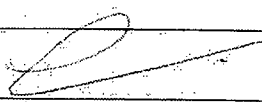

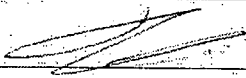

Naam initiatiefnemer:

M.A. Rijsberman, D66

Handtekening initiatiefnemer:

De motie wordt ondersteund door:

PARTIJ	NAAM ONDERTEKENAAR	HANDTEKENING
		
 PARTIJ VAN DE ARBEID		
		
		
SP.	Arjo Sluisenberg	
		
ChristenUnie		
		
	JN Simons	
	Erik Boshuizen	
		

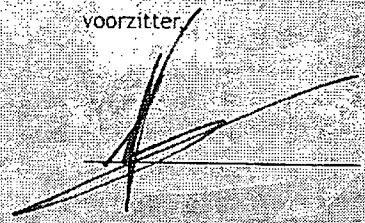
Stemverhouding	Voor	Tegen
Totaal		
VVD	9	
PvdA	5	
PVV		5
CDA	3	
SP	2	
D66	4	
ChristenUnie	3	
GroenLinks	1	
SGP	1	
50PLUS	1	
PvdD	1	
De motie is: <i>aanvaard</i>		

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 9 oktober 2013

griffier,

voorzitter,

Vergaderjaar 2012–2013

33 047

Bestuur en bestuurlijke inrichting

Nr. 20

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2013

Op 26 april jl. heb ik de Tweede Kamer bericht over enkele uitkomsten van het open overleg in het kader van de Arhi-procedure in verband met de voorgenomen samenvoeging van de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht.

Een van de kanttekeningen die in het open overleg is gemaakt, had betrekking op de krappe tijdsplanning van de Arhi-procedure. Naar aanleiding daarvan heb ik in mijn brief van 26 april jl.¹ medegedeeld dat ik de voorgenomen datum van herindeling verschuif van 26 maart 2015 naar 1 januari 2016. Daarbij heb ik aangemerkt dat dit tot gevolg heeft dat bij de verkiezingen voor provinciale staten in maart 2015 nog gestemd zal worden voor de provinciale staten van de drie nu bestaande provincies. En dat dit betekent dat er eind 2015 tussentijdse herindelingsverkiezingen gehouden worden na het besluit tot samenvoeging.

Naar aanleiding van het debat in de Tweede Kamer over de nota Bestuur in samenhang op 21 mei (Handelingen II, 2012/13, nr. 84, item 18, blz. 67–94), heeft de Kamer een motie Schouw² aanvaard die de regering vraagt om in kaart te brengen welke alternatieven van tussentijdse herindelingsverkiezingen mogelijk zijn. In het debat werd onder meer gewezen op de extra kosten die de dubbele verkiezingen met zich meebrengen. Ook in de Eerste Kamer zijn tijdens de behandeling van de nota Bestuur in samenhang op 18 juni, vragen gesteld over de tussentijdse herindelingsverkiezingen. Ik zie de bezwaren van het kort na elkaar houden van provinciale statenverkiezingen in de drie provincies, die overigens eenmalig zijn.

In deze brief ga ik, ter uitvoering van de motie Schouw, in op de alternatieven voor tussentijdse herindelingsverkiezingen. Conform mijn

¹ TK 2012–2013, 33 047, nr. 10

² TK 2012–2013, 33 047, nr. 15

toezegging tijdens het debat in de Eerste Kamer stuur ik deze brief ook aan de Eerste Kamer.

Koppeling provinciale statenverkiezingen aan Eerste Kamerverkiezingen

De verkiezingen van provinciale staten zijn, ingevolge de artikelen 52, tweede lid en 55 van de Grondwet, gekoppeld aan de verkiezingen van de leden van de Eerste Kamer. Het grondwettelijk stelsel van de artikelen 52 en 55 voorziet in de koppeling van verkiezing van de leden van de Eerste Kamer door de leden van de provinciale staten.

De leden van de Eerste Kamer worden ingevolge artikel 55 van de Grondwet, behoudens in het geval van ontbinding van de Kamer, binnen drie maanden na de verkiezing van de leden van provinciale staten gekozen. Het artikel beoogt de uitslag van de verkiezing van provinciale staten zo spoedig mogelijk te doen doorwerken in de samenstelling van de Eerste Kamer. Artikel 52, tweede lid, van de Grondwet bepaalt voorts dat, indien voor provinciale staten bij wet een andere zittingsduur dan vier jaren wordt vastgesteld, daarbij de zittingsduur van de Eerste Kamer in overeenkomstige zin wordt gewijzigd. Artikel 52 Grondwet dient niet zodanig gelezen te worden dat indien de zittingsduur van provinciale staten in slechts enkele provincies wegens een provinciale herindeling wordt gewijzigd, ook de zittingsduur van de Eerste Kamer moet worden aangepast.

Verlenging van de zittingsduur van een deel van of alle huidige provinciale staten geen alternatief

Geopperd is om de verkiezingen voor de provinciale staten in de drie betrokken provincies uit te stellen via verlenging of verkorting van de gewone zittingsduur van de staten van de drie provincies. Het gevolg zou zijn dat in maart 2015 in deze provincies geen reguliere statenverkiezingen zouden plaatsvinden. Ik zie deze optie niet als een alternatief. Artikel 55 van de Grondwet koppelt de verkiezing van de Eerste Kamer aan de verkiezingen van provinciale staten.

Naar vaste uitleg is het de bedoeling dat de samenstelling van de Eerste Kamer, behoudens in geval van ontbinding, wordt bepaald door de nieuw gekozen staten in alle provincies en niet deels door nieuw gevormde staten en deels door staten in oude samenstelling. Een andere uitleg van artikel 55 zou betekenen dat de vraag zou rijzen of en op welke wijze de daarna bij de tussentijdse verkiezingen gekozen staten in de nieuwe provincie alsnog invloed zouden moeten hebben op de samenstelling van de Eerste Kamer. Dat is een onwenselijke situatie. Het verlengen van de zittingsduur van de staten in de drie betrokken provincies door het overslaan van de reguliere verkiezingen zie ik daarom niet als een alternatief.

Een andere denkbare mogelijkheid zou zijn om de zittingsduur van de provinciale staten in alle provincies te verlengen, zodat de reguliere statenverkiezingen worden uitgesteld tot de datum waarop het mogelijk is herindelingsverkiezingen te houden. De Grondwet biedt de mogelijkheid dat de zittingsduur van provinciale staten wordt verlengd of verkort. Zoals verduidelijkt bepaalt artikel 52, tweede lid van de Grondwet dat wanneer voor provinciale staten bij de wet een andere zittingsduur dan vier jaren wordt vastgesteld, daarbij de zittingsduur van de Eerste Kamer in overeenkomstige zin wordt gewijzigd. In dat geval zou dus ook de zittingsduur van de Eerste Kamer moeten worden verlengd en zouden de Eerste Kamerverkiezingen begin 2016 plaatsvinden.

Voor deze optie is een wetswijziging nodig, wat met zich meebrengt dat de wetgever reeds een besluit moet nemen over de verlenging van de zittingsduur van alle staten en van de Eerste Kamer, terwijl de wetgever nog geen besluit heeft genomen is over de samenvoeging van de drie provincies. Daarnaast rijst de vraag of de herindeling die drie provincies raakt kan rechtvaardigen dat daaraan gevolgen worden verbonden voor de zittingsduur van de staten in de negen andere provincies. Hoewel de mogelijkheid van verlenging van zittingsduur in *alle* provinciale staten in theorie bestaat, zie ik deze niet als een reëel alternatief.

Andere alternatieven

In het bovenstaande is betoogd dat het niet wenselijk is de verkiezing van de Eerste Kamer deels te laten plaatsvinden door de staten van de drie bij de herindeling betrokken provincies in oude samenstelling. Ook het uitstellen van de provinciale statenverkiezingen en daaraan gekoppeld de Eerste Kamerverkiezingen acht ik geen reële optie. Het laatste alternatief is het schuiven met de datum waarop de herindeling ingaat en op basis daarvan bepalen van het moment van de herindelingsverkiezingen.

Datum van herindeling in 2017

De opmerkingen in de debatten in Tweede en Eerste Kamer beluisterend, zijn de aarzelingen tegen de tussentijdse herindelingsverkiezingen terug te voeren op de zorgen dat er kort na elkaar tweemaal verkiezingen voor de provinciale staten plaatsvinden. Ik ben mij ervan bewust dat twee verkiezingen vlak achter elkaar geen ideale situatie is. Dit is echter eenmalig. Bovendien gaat het bij de herindelingsdatum van 2016 strikt genomen om twee verschillende verkiezingen. Bij de verkiezing in maart 2015 gaan de kiezers naar de stembus voor de verkiezing van de provinciale staten in *huidige* vorm. Bij de verkiezing eind 2015 kiezen zij de provinciale staten van de *nieuwe* provincie.

Een mogelijkheid om twee verkiezingen in één jaar te voorkomen is het verder uitstellen van de datum van herindeling van 1 januari 2016 naar 1 januari 2017. Dan verschuiven de tussentijdse herindelingsverkiezingen in de drie provincies naar eind 2016.

Indien de beoogde datum van herindeling verschuift naar 1 januari 2017, heeft dat tot gevolg dat de leden van de provinciale staten van de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht die in maart 2015 worden gekozen langer zitting hebben, maar ook dat de zittingsduur van de leden van de provinciale staten van de nieuw te vormen provincie wordt verkort. In 2019 worden immers weer reguliere statenverkiezingen gehouden. Voor het nieuwe provinciebestuur is er bij een startdatum van 2017 slechts twee jaar om aan de nieuwe provincie vorm en inhoud te geven. Ik vind dat onwenselijk, omdat deze periode bepalend is voor de route die de nieuwe provincie inslaat. Om deze reden verkies ik de invoeringsdatum van 2016 boven die van 2017.

Daar komt nog bij dat er bij verkiezingen eind 2016 juist wél sprake is van twee dezelfde verkiezingen kort na elkaar. Immers, eind 2016 worden de provinciale staten van de nieuwe provincie gekozen en in 2019 weer.

Datum van herindeling in 2019

Er kan ook voor gekozen worden nog langer te wachten met de provinciale herindeling. Daarmee ontstaat – zij het vier jaar later – dezelfde situatie als die welke het kabinet in eerste instantie als uitgangspunt heeft gekozen: de inwoners van de drie huidige provincies kiezen bij de

reguliere verkiezingen (in dit geval maart 2019) de leden van provinciale staten van de nieuwe provincie. Vervolgens kiezen de leden van provinciale staten van de nieuwe provincie, samen met de nieuwgekozen statenleden van de andere provincies, de leden van de Eerste Kamer.

Het verschuiven van de herindelingsdatum naar 2019 acht ik ongewenst gelet op het nadelige effect dat de zeer lange procedure zal hebben op het functioneren van de huidige drie provincies. Ook in vergelijking met dit alternatief prefereer ik de herindelingsdatum van 1 januari 2016.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk